

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

سایت ملی

«بخشنامه»

شماره: ۰۴/۱۹۰۴۳۳
تاریخ: ۱۴۰۴/۰۸/۰۳
دارد
شماره: ۶۹۳۸۷۲۴

شماره:
تاریخ:
پوست:
شماره:

جناب آقای ابدالی مدیرعامل محترم بانک سینا
جناب آقای ابراهیمی مدیرعامل محترم بانک سپه
جناب آقای احمدی مدیرعامل محترم بانک شهر
جناب آقای اخلاقی فیض آثار مدیرعامل محترم بانک تجارت
جناب آقای بهاروندی مدیرعامل محترم بانک کارآفرین
جناب آقای پورسعید رئیس هیأت سرپرستی بانک ایران زمین
جناب آقای جوادى مدیرعامل محترم بانک خاورمیانه
جناب آقای حسین زاده مدیرعامل محترم بانک فرض الحسنه رسالت
جناب آقای حسین زاده مدیرعامل محترم بانک اقتصاد نوین
جناب آقای حیدری مدیرعامل محترم بانک آینده
جناب آقای خانی مدیرعامل محترم بانک توسعه صادرات ایران
جناب آقای خورسندیان مدیرعامل محترم بانک مسکن
جناب آقای سیفی کفشگری مدیرعامل محترم بانک صادرات ایران
جناب آقای شایان مدیرعامل محترم بانک صنعت و معدن
جناب آقای شیرى مدیرعامل محترم شرکت دولتی پست بانک
جناب آقای فتحعلی مدیرعامل محترم بانک فرض الحسنه مهر ایران
جناب آقای فرخ نژاد مدیرعامل محترم بانک ملت
جناب آقای فاسمی مدیرعامل محترم بانک پاسارگاد
جناب آقای قدمی مدیرعامل محترم بانک سرمایه
جناب آقای قضایی پاکدهی مدیرعامل محترم بانک مشترک ایران - ونزوئلا
جناب آقای کریمی مدیرعامل محترم بانک دی
جناب آقای الله گانی مدیرعامل محترم بانک رفاه کارگران
جناب آقای متقی نیا مدیرعامل محترم بانک کشاورزی
جناب آقای معرفت مدیرعامل محترم بانک سامان
جناب آقای نجارزاده مدیرعامل محترم بانک ملی ایران
مدیرعامل محترم موسسه اعتباری غیربانکی ملل
مدیرعامل محترم بانک پارسیان
مدیرعامل محترم بانک توسعه تعاون
مدیرعامل محترم بانک گردشگری

با سلام؛

احتراماً، همان‌گونه که مستحضرنند، یکی از اقدامات لازم به منظور تنظیم و نگهداری صحیح دفاتر، حسابها، اطلاعات و صورت‌های مالی مؤسسات اعتباری مطابق با مقررات و دستورالعمل‌های ابلاغی بانک مرکزی که در جزء (۶) بند (الف) ماده (۲۳) «قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» نیز مورد اشاره واقع شده است، شناسایی و ثبت دقیق رویدادهای مالی مربوط به اعطای تسهیلات می‌باشد. در این راستا، به منظور ایجاد وحدت رویه در اعطای تسهیلات در قالب عقد مشارکت مدنی و نیز ارتقاء شفافیت صورت‌های مالی آن‌ها، «دستورالعمل حسابداری قرارداد مشارکت مدنی (ریالی)» تدوین و در جلسه مورخ ۱۴۰۴/۶/۲۹ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی مورد تأیید قرار گرفت. شایان ذکر است، اهم رویدادهای مالی مرتبط با قرارداد مشارکت مدنی (ریالی) در دستورالعمل یاد شده به شرح زیر می‌باشد:

- ۱- رویدادهای مالی مرتبط با انعقاد قرارداد مشارکت مدنی و اخذ وثایق؛
 - ۲- رویدادهای مالی مرتبط با آورده سهم‌الشرکه طرفین مشارکت، تعدیل سرمایه و استفاده از آن؛
 - ۳- رویدادهای مالی مرتبط با شناسایی سود در دوران مشارکت و شناسایی وجه التزام تأخیر تأدیه دین؛
 - ۴- رویدادهای مالی مرتبط با واگذاری موضوع مشارکت و سایر دارایی‌های آن و تسویه مشارکت مدنی؛
 - ۵- رویدادهای مالی مربوط با حسابداری تغییر طبقه‌بندی تسهیلات اعطایی از جاری به غیرجاری.
- در پایان، ضمن ایفاد دستورالعمل مورد اشاره به پیوست، خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذی‌ربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید. ا.ج.ن

رئیس مرکز تنظیم‌گری

مدیریت کل تنظیم مقررات

حجت اسماعیل زاده
۳۲۵۰-۰۱

حسین صدقی
۳۲۱۵-۱۵

رونوشت :

- رئیس کل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ؛ جهت استحضار.
- قائم مقام محترم بانک ؛ جهت استحضار.
- معاون محترم تنظیم‌گری و نظارت ؛ جهت استحضار.
- معاون محترم سیاست‌گذاری پولی ؛ جهت استحضار.
- معاون محترم حقوقی و امور مجلس ؛ جهت استحضار.
- معاون محترم نظام پرداخت و فناوری‌های نوین ؛ جهت استحضار.

- معاون محترم توسعه مدیریت و منابع ؛ جهت استحضار.
- وزارت امور اقتصادی و دارایی ؛ معاون محترم امور بانکی، بیمه و نظارت شرکت‌های دولتی وزارت امور اقتصادی و دارایی، جهت استحضار.
- نهاد ریاست جمهوری ؛ معاون محترم حقوقی رئیس‌جمهور، جهت استحضار.
- سازمان بازرسی کل کشور؛ هیأت محترم سازمان بازرسی مستقر در بانک مرکزی، جهت استحضار.
- دیوان محاسبات کشور ؛ مدیر محترم گروه حسابرسی دیوان محاسبات کشور، جهت استحضار.
- سازمان حسابرسی ؛ مدیرعامل محترم و رئیس هیئت عامل سازمان حسابرسی، جهت استحضار.
- جامعه حسابداران رسمی ایران ؛ دبیر محترم جامعه حسابداران رسمی ایران، جهت استحضار.
- کانون بانک ها و موسسات اعتباری خصوصی ؛ جهت استحضار.
- شورای هماهنگی بانکها ؛ جهت استحضار.
- روسای محترم هیأت مدیره بانک‌ها و موسسات اعتباری، جهت استحضار و نظارت بر حسن اجرا.
- رئیس محترم مرکز حراست ؛ جهت استحضار.
- مدیرکل محترم نظارت بانکی ، جهت استحضار.
- مدیرکل محترم نظارت احتیاطی کلان و فناوریانه ، جهت استحضار.
- مدیرکل محترم نظارت غیربانکی ، جهت استحضار.
- مدیرکل محترم امور دادستانی و صیانت از مشتریان ، جهت استحضار.
- مدیرکل محترم سیاست‌های اقتصادی ، جهت استحضار.
- مدیر کل محترم بررسی‌های اقتصادی ، جهت استحضار.
- مدیر کل محترم عملیات پولی و اعتباری ، جهت استحضار.
- مدیر کل محترم آمارهای اقتصادی ، جهت استحضار.
- مدیر کل محترم مطالعات و مقررات ارزی ، جهت استحضار.
- مدیر کل محترم امور تجارت خارجی ، جهت استحضار.
- مدیرکل محترم دارایی‌های ارزی ، جهت استحضار.
- مدیر کل محترم نظام‌های پرداخت ، جهت استحضار.
- مدیر کل محترم فناوری اطلاعات ، جهت استحضار.
- مدیرکل محترم حقوقی ، جهت استحضار.
- مدیر کل محترم امور مجلس و دولت ، جهت استحضار.
- مدیرکل محترم حسابرسی و ریسک ، جهت استحضار.
- مشاور محترم رئیس‌کل و مدیرکل حوزه ریاست و هیأت عامل ، جهت استحضار.
- مدیرکل محترم امور هیأت عالی و شوراهای ، جهت استحضار.
- دستیار ویژه قائم‌مقام رئیس‌کل بانک مرکزی ؛ جهت استحضار.
- مدیر کل محترم روابط و همکاری‌های بین‌المللی ؛ جهت استحضار.
- مدیرکل محترم طرح و برنامه ، جهت استحضار.
- مدیرکل محترم سرمایه انسانی ، جهت استحضار.
- مدیر محترم اداره روابط عمومی ؛ جهت استحضار.
- مدیر محترم اداره مطالعات و مقررات ؛ جهت استحضار.

– کارشناس (۱) گروه تدوین مقررات ۳ اداره مطالعات و مقررات ، جهت اطلاع و درج در پایگاه اطلاع رسانی بانک مرکزی.

معاونت تدوین و انتشار قوانین و مقررات
معاونت حقوقی و امور مجلس
معاونت حقوقی و امور مجلس
معاونت حقوقی و امور مجلس

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل تنظیم مقررات

اداره تدوین رویه های حسابداری و حسابرسی

دستورالعمل حسابداری

قرارداد مشارکت مدنی (ریالی)

پاییز ۱۴۰۴

فهرست مطالب

۲	مقدمه
۲	۱- ثبت‌های حسابداری وثایق و تضمینات مأخوذه
۳	۲- ثبت‌های حسابداری زمان انعقاد قرارداد تسهیلات مشارکت مدنی
۴	۳- ثبت‌های حسابداری آورده سهم‌الشرکه طرفین مشارکت
۶	۴- ثبت‌های حسابداری تعدیل سرمایه مشارکت
۶	۵- ثبت‌های حسابداری استفاده از سرمایه
۸	۶- ثبت‌های حسابداری شناسایی سود در دوران مشارکت
۸	۷- ثبت‌های حسابداری شناسایی وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین و جریمه عدم اجرای مفاد قرارداد
۱۰	۸- ثبت‌های حسابداری مربوط به واگذاری موضوع مشارکت و سایر دارایی‌های آن و تسویه مشارکت مدنی
۱۵	۹- ثبت‌های حسابداری تغییر طبقه‌بندی تسهیلات اعطایی از جاری به غیر جاری
۱۹	۱۰- ثبت‌های حسابداری برگشت اسناد انتظامی

«بسمه تعالی»

«دستورالعمل حسابداری قرارداد مشارکت مدنی (ریالی)»

مقدمه:

به استناد بند (ج) ماده (۳۳) قانون پولی و بانکی کشور و جزء (۶) بند (الف) ماده (۲۳) «قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» و با هدف ایجاد وحدت رویه، شناسایی و ثبت دقیق رویدادهای مالی مربوط به اعطای تسهیلات در قالب قرارداد مشارکت مدنی در مؤسسات اعتباری و نیز ارتقاء شفافیت صورت‌های مالی آنها و در اجرای مفاد مواد (۱۸) الی (۲۲) «آیین‌نامه تسهیلات اعطایی بانکی» مصوب جلسه مورخ ۱۳۶۲/۱۰/۱۴ هیأت وزیران، «دستورالعمل حسابداری قرارداد مشارکت مدنی (ریالی)» را که از این پس به اختصار «دستورالعمل» نامیده می‌شود به شرح زیر تصویب نمود:

۱- ثبت‌های حسابداری وثایق و تضمینات مأخوذه:

۱-۱- قبل از انعقاد قرارداد تسهیلات مشارکت مدنی، در صورت اخذ وثایق از مشتری، این وثایق به ارزش تعیین شده طبق ضوابط مربوط، به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت می‌شود:

بد: حساب‌های انتظامی - وثایق تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۴-۱۳-۴۳۰۰)	××××	به ارزش تعیین شده طبق ضوابط مربوط
بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۳-۹-۱۳-۸۶۰۰)	××××	به ارزش تعیین شده طبق ضوابط مربوط

۱-۲- تعداد برگ‌های اوراق بهادار و قطعه‌های اشیاء قیمتی به ازای هر برگ و یا قطعه، یک ریال به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت می‌شود:

بد: حساب‌های انتظامی - برگ‌های اوراق بهادار و اشیاء قیمتی (کد حساب: ۳-۴-۱۳-۴۳۰۰)	××××	به ازای هر برگ و یا قطعه یک ریال
بس: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۳-۹-۱۳-۸۶۰۰)	××××	به ازای هر برگ و یا قطعه یک ریال

۳-۱- محاسبه و اخذ کارمزد ارزیابی وثایق در چارچوب ضوابط ابلاغی، به شرح زیر در حساب‌ها ثبت می‌گردد:

بده: صندوق به ریال یا حساب سپرده شریک (کد حساب: ۳-۱-۱۰-۰۰۱۰)	xxxx	به مبلغ کارمزد متعلقه در چارچوب ضوابط ابلاغی
بسی: حساب کارمزد تحقق یافته خدمات بانکی به ریال (کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۷۰۰)	xxxx	به مبلغ کارمزد متعلقه در چارچوب ضوابط ابلاغی

۲- ثبت‌های حسابداری زمان انعقاد قرارداد تسهیلات مشارکت مدنی:

۲-۱- پس از انعقاد قرارداد تسهیلات مشارکت مدنی، قرارداد مذکور در حساب انتظامی قراردادها به مبلغ یک ریال به شرح ذیل ثبت می‌گردد:

بده: حساب‌های انتظامی - قراردادهای تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۴-۱۳-۴۳۰۰)	xxxx	به مبلغ یک ریال
بسی: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۳-۹-۱۳-۸۶۰۰)	xxxx	به مبلغ یک ریال

تبصره: در زمان ابطال و یا پایان اعتبار قرارداد تسهیلات اعطایی مشارکت مدنی، ثبت انتظامی فوق برگشت داده می‌شود.

۲-۲- مبلغ دریافتی بابت ابطال تمبر مالیاتی باید به شرح ذیل در حساب‌ها ثبت شود:

بده: صندوق به ریال/حساب سپرده شریک (کد حساب: ۳-۱-۱۰-۰۰۱۰)	xxxx	به مبلغ تمبر
بسی: حساب تمبر مالیاتی به ریال (کد حساب: ۳-۱-۱۰/۰۱۳۰)	xxxx	به مبلغ تمبر

۳-۲- در زمان انعقاد قرارداد، تعهد شریک مبنی بر تامین سهم‌الشرکه خود، به شرح زیر در حساب‌ها ثبت می‌شود:

بده: تعهدات مشتریان بابت قراردادهای منعقد معاملات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۳-۱۰-۳۷۶۰) (کد حساب: ۳-۳-۱۰-۳۷۷۰)	xxxx	به مبلغ سهم‌الشرکه شریک
بسی: طرف تعهدات مشتریان بابت قراردادهای منعقد معاملات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۸-۲۲-۸۴۶۰) (کد حساب: ۳-۸-۲۲-۸۴۷۰)	xxxx	به مبلغ سهم‌الشرکه شریک

۴-۲- در زمان انعقاد قرارداد، تعهد بانک مبنی بر تامین سهم‌الشرکه خود، به شرح زیر در حساب‌ها ثبت می‌شود:

به مبلغ سهم‌الشرکه بانک	xxxx	بد: طرف تعهدات بانک و موسسه اعتباری غیربانکی داخلی بابت قراردادهای منعقدہ معاملات دولتی/غیردولتی به ریال (کد حساب: ۳-۳-۱۶-۴۰۹۰) (کد حساب: ۳-۳-۱۶-۴۱۰۰)
به مبلغ سهم‌الشرکه بانک	xxxx	بس: تعهدات بانک و موسسه اعتباری غیربانکی داخلی بابت قراردادهای منعقدہ معاملات دولتی/غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۸-۱۶-۸۱۳۰) (کد حساب: ۳-۸-۱۶-۸۱۴۰)

۳- ثبت‌های حسابداری آورده سهم‌الشرکه طرفین مشارکت:

پس از انعقاد قرارداد، واریز سرمایه نقدی یا غیرنقدی در مشارکت مدنی طبق قرارداد به شرح زیر در حساب‌ها ثبت می‌گردد:

۳-۱- سرمایه نقدی:

۳-۱-۱- سهم‌الشرکه شریک:

سهم‌الشرکه نقدی شریک به میزان مقرر در قرارداد در زمان واریز به شرح زیر در حساب‌ها ثبت می‌گردد:

به میزان سهم‌الشرکه شریک	xxxx	بد: صندوق به ریال / حساب سپرده شریک (کد حساب: ۳-۱-۱۰-۰۰۱۰)
به میزان سهم‌الشرکه شریک	xxxx	بس: مشترک مشارکت مدنی به ریال (کد حساب: ۳-۵-۳۴-۵۵۳۰)

۳-۱-۲- سهم‌الشرکه مؤسسه اعتباری:

سهم‌الشرکه نقدی مؤسسه اعتباری به میزان مقرر در قرارداد در زمان واریز به شرح زیر در حساب‌ها ثبت می‌گردد:

به مبلغ واریزی بابت سهم‌الشرکه مؤسسه اعتباری	xxxx	بد: تسهیلات اعطایی مشارکت مدنی دولتی / غیردولتی به ریال (کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۲۳۰) (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۱۹۳۰)
به مبلغ واریزی بابت سهم‌الشرکه مؤسسه اعتباری	xxxx	بس: مشترک مشارکت مدنی به ریال (کد حساب: ۳-۵-۳۴-۵۵۳۰)

۳-۲- سرمایه غیر نقدی:

۳-۲-۱- سهم الشرکه شریک:

سهم الشرکه غیر نقدی شریک به میزان ارزش گذاری شده در قرارداد به شرح زیر در حسابها ثبت می گردد:

به مبلغ تقویم شده اموال سهم شریک	xxxx	بد: بدهکاران موقت به ریال - سهم الشرکه غیر نقدی	}
		مشارکت مدنی	
		(کد حساب: ۳-۱-۴۹-۲۷۰۰)	
به مبلغ تقویم شده اموال سهم شریک	xxxx	بس: مشترک مشارکت مدنی به ریال	}
		(کد حساب: ۳-۵-۳۴-۵۵۳۰)	

۳-۲-۲- سهم الشرکه مؤسسه اعتباری:

سهم الشرکه غیر نقدی مؤسسه اعتباری به میزان ارزش گذاری شده در قرارداد به شرح زیر در حسابها ثبت می گردد:

به مبلغ تقویم شده اموال سهم مؤسسه اعتباری	xxxx	بد: تسهیلات اعطایی مشارکت مدنی دولتی / غیردولتی به ریال	}
		(کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۲۳۰) (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۱۹۳۰)	
به مبلغ تقویم شده اموال سهم مؤسسه اعتباری	xxxx	بس: مشترک مشارکت مدنی به ریال	
		(کد حساب: ۳-۵-۳۴-۵۵۳۰)	

۳-۳- برگشت تعهدات مشتری:

همزمان با تامین تمام یا بخشی از سهم الشرکه شریک از سرمایه شرکت مدنی، تعهدات مشتری به میزان مبلغ سهم الشرکه تامین شده به شرح زیر از حسابها برگشت داده می شود:

به مبلغ سهم الشرکه تامین شده	xxxx	بد: طرف تعهدات مشتریان بابت قراردادهای منعقدہ معاملات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی	}
		(کد حساب: ۳-۸-۲۲-۸۴۶۰) (کد حساب: ۳-۸-۲۲-۸۴۷۰)	
به مبلغ سهم الشرکه تامین شده	xxxx	بس: تعهدات مشتریان بابت قراردادهای منعقدہ معاملات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی	
		(کد حساب: ۳-۳-۱۰-۳۷۶۰) (کد حساب: ۳-۳-۱۰-۳۷۷۰)	

۳-۴- برگشت تعهدات بانک:

همزمان با تامین تمام یا بخشی از سهم الشرکه بانک از سرمایه شرکت مدنی، تعهدات بانک به میزان مبلغ سهم الشرکه تامین شده به شرح زیر از حسابها برگشت داده می شود:

به مبلغ سهم‌الشرکه تامین شده	xxxx	بده: تعهدات بانک و موسسه اعتباری غیربانکی داخلی بابت قراردادهای منعقدۀ معاملات دولتی/غیردولتی به ریال = تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۸-۱۶-۸۱۳۰) (کد حساب: ۳-۸-۱۶-۸۱۴۰)
به مبلغ سهم‌الشرکه تامین شده	xxxx	بس: طرف تعهدات بانک و موسسه اعتباری غیربانکی داخلی بابت قراردادهای منعقدۀ معاملات دولتی/غیردولتی به ریال (کد حساب: ۳-۳-۱۶-۴۰۹۰) (کد حساب: ۳-۳-۱۶-۴۱۰۰)

تبصره: اگر سهم‌الشرکه شریک و بانک در قرارداد طی چند مرحله به شرکت مدنی پرداخت شود، همزمان با پرداخت سهم‌الشرکه در هر مرحله، تعهدات شریک و بانک برگشت داده می‌شود.

۴- ثبت‌های حسابداری تعدیل سرمایه مشارکت:

در صورت افزایش و یا کاهش سرمایه به هر دلیل، ثبت‌های حسابداری مندرج در بندهای (۱)، (۲)، (۳) و حسب مورد سایر بندهای این دستورالعمل به ترتیب برای موسسه اعتباری و یا شریک در حساب‌های مربوط اعمال می‌شود.

۵- ثبت‌های حسابداری استفاده از سرمایه:

۵-۱- استفاده از سرمایه نقدی

استفاده از سرمایه نقدی مشارکت مدنی به شرح زیر در حساب‌ها ثبت می‌گردد:

حداکثر تا مبلغ سرمایه مشارکت	xxxx	بده: مشترک مشارکت مدنی به ریال (کد حساب: ۳-۵-۳۴-۵۵۳۰)
حداکثر تا مبلغ سرمایه مشارکت	xxxx	بس: حساب سپرده شریک/انواع چک‌های بانکی فروخته شده عهده بانک به ریال (کد حساب: ۳-۵-۱۰-۴۴۰۰) (کد حساب: ۳-۵-۳۴-۵۵۰۰)

۵-۲- استفاده از سرمایه غیر نقدی

۵-۲-۱- استفاده از سرمایه غیر نقدی شریک

هنگام تحویل سرمایه غیر نقدی شریک به شرکت مدنی، ثبت حسابداری به شرح زیر در حسابها اعمال می گردد:

به مبلغ تقویم شده اموال سهم شریک	xxxx	بد: مشترک مشارکت مدنی به ریال (کد حساب: ۳-۵-۳۴-۵۵۳۰)	}
به مبلغ تقویم شده اموال سهم شریک	xxxx	بس: بدهکاران موقت به ریال- سهم الشرکه غیر نقدی مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۱-۴۹-۲۷۰۰)	

۵-۲-۲- استفاده از سرمایه غیر نقدی موسسه اعتباری

همزمان با تحویل سرمایه غیر نقدی موسسه اعتباری به شرکت مدنی ثبت حسابداری به شرح زیر در حسابها اعمال می گردد:

به مبلغ تقویم شده اموال	xxxx	بد: مشترک مشارکت مدنی به ریال (کد حساب: ۳-۵-۳۴-۵۵۳۰)	}
مانده استهلاک انباشته دارایی های ثابت مشهود به ریال / کاهش	xxxx	بد: استهلاک انباشته دارایی های ثابت مشهود به ریال / کاهش	
تحويل شده	xxxx	ارزش انباشته دارایی های ثابت مشهود به ریال (کد حساب: ۳-۵-۳۷-۵۷۴۰) (کد حساب: ۳-۵-۳۷-۵۷۵۰)	
به مبلغ بهای تمام شده یا تجدید ارزیابی اموال	xxxx	بس: اموال غیر منقول به ریال / سایر دارایی های مربوطه (کد حساب: ۳-۱-۵۵-۲۹۴۰)	
مبلغ مابه التفاوت ارزش دفتری و تقویم شده اموال	xxxx	بس: درآمدهای متفرقه آتی به ریال (کد حساب: ۳-۵-۷۰-۷۱۴۰)	}

تبصره (۱): در صورتی که قیمت دفتری اموال و یا دارایی واگذار شده مؤسسه اعتباری بیشتر از قیمت تقویم شده باشد، مابه التفاوت در حساب سایر اقلام هزینه کل به ریال با کد (۳-۲-۱۰-۳۵۹۰) منظور خواهد گردید.

تبصره (۲): در زمان تصفیه مشارکت، ثبت حسابداری زیر در دفاتر موسسه اعتباری به منظور شناسایی درآمد واگذاری دارایی اعمال می گردد.

مبلغ مابه التفاوت ارزش دفتری و تقویم شده اموال	xxxx	بد: درآمدهای متفرقه آتی به ریال (کد حساب: ۳-۵-۷۰-۷۱۴۰)	}
مبلغ مابه التفاوت ارزش دفتری و تقویم شده اموال	xxxx	بس: درآمدهای متفرقه به ریال (کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۸۰۰)	

۶- ثبت‌های حسابداری شناسایی درآمد در دوران مشارکت:

مؤسسه اعتباری در مقاطع تهیه صورت‌های مالی می‌تواند از ثبت‌های حسابداری زیر به منظور شناسایی سود تسهیلات اعطایی در قالب قرارداد مشارکت مدنی استفاده کند:

به مبلغ سود شناسایی شده سهم مؤسسه اعتباری	××××	بد: سود دریافتی جاری تسهیلات اعطایی دولتی/ غیردولتی	}
		به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی	
		(کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۴۴۰) (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۲۱۷۰)	
به مبلغ سود شناسایی شده سهم مؤسسه اعتباری	××××	بس: مشترک مشارکت مدنی به ریال	}
		(کد حساب: ۳-۵-۳۴-۵۵۳۰)	
به مبلغ سود شناسایی شده سهم مؤسسه اعتباری	××××	بد: مشترک مشارکت مدنی به ریال	}
		(کد حساب: ۳-۵-۳۴-۵۵۳۰)	
به مبلغ سود شناسایی شده سهم مؤسسه اعتباری	××××	بس: سود تحقق یافته تسهیلات اعطایی دولتی/ غیردولتی	}
		به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی	
		(کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۶۲۰) (کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۶۲۰)	

۷- ثبت‌های حسابداری شناسایی وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین و جریمه عدم اجرای مفاد قرارداد:

الف) شناسایی وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین از محل مطالبات طبقه جاری

۷-۱- در مقاطع تهیه صورت‌های مالی، چنان‌چه تسهیلاتی در سررسید وصول نشده باشد و همچنین در مواردی که شریک در اثنای مدت این قرارداد به تشخیص مؤسسه اعتباری از مفاد قرارداد مشارکت تخلف نماید، از تاریخ سررسید، تاریخ اعلام تخلف توسط مؤسسه اعتباری یا تاریخ آخرین محاسبه وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین تا مقطع تهیه صورت‌های مالی، وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه محاسبه و به شرح زیر در حساب‌ها ثبت می‌گردد:

به میزان وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه	××××	بد: وجه‌التزام دریافتی جاری مطالبات دولتی/ غیردولتی به ریال	}
		- تسهیلات مشارکت مدنی	
		(کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۴۹۰) (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۲۲۳۰)	
به میزان وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه	××××	بس: وجه‌التزام تحقق یافته تسهیلات اعطایی	}
		دولتی/ غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی	
		(کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۷۲۰) (کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۷۴۰)	

ب) شناسایی وجه التزام تأخیر تأدیه دین از محل مطالبات طبقات غیر جاری

۷-۲- در صورت تحقق معیارهای شناسایی درآمد، مطابق با ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی، شناسایی درآمد

مربوط به وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه به شرح زیر در دفاتر اعمال می‌گردد:

به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه	××××	بده: وجه التزام دریافتی غیر جاری مطالبات دولتی/ غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۱۸۴۰-۴۰-۱-۳) (کد حساب: ۲۵۹۰-۴۶-۱-۳)
به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه	××××	بس: وجه التزام تحقق یافته تسهیلات اعطایی دولتی/ غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۷۷۲۰-۱۰-۷-۳) (کد حساب: ۷۷۴۰-۱۰-۷-۳)

تبصره: در ثبت مذکور، در صورت عدم تحقق معیارهای شناسایی درآمد، مطابق با ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی، شناسایی درآمد مربوط به وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه به روش تعهدی متوقف شده و موسسه اعتباری باید ثبت حسابداری زیر را برای انعکاس وجه التزام تأخیر تأدیه دین در دفاتر خود اعمال کند:

به میزان وجه التزام متعلقه شناسایی نشده	××××	بده: وجه التزام دریافتی غیر جاری مطالبات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۱۸۴۰-۴۰-۱-۳) (کد حساب: ۲۵۹۰-۴۶-۱-۳)
به میزان وجه التزام متعلقه شناسایی نشده	××××	بس: وجه التزام سررسید شده شناسایی نشده غیر جاری مطالبات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی - بر اساس طبقه تسهیلات اعطایی (کد حساب: ۶۷۰۰-۶۱-۳-۳) (کد حساب: ۷۰۲۰-۶۷-۵-۳)

۷-۳- مؤسسه اعتباری موظف می‌باشد پس از وصول تمام یا بخشی از مطالبات و تحقق معیارهای شناسایی

درآمد، مطابق با ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی، علاوه بر ثبت‌های حسابداری وصول مطالبات غیر جاری، ثبت

حسابداری زیر را برای شناسایی درآمد در دفاتر خود اعمال نماید:

به میزان سهم وجه التزام وصول شده از وجه التزام سررسید شده شناسایی نشده	××××	بده: وجه التزام سررسید شده شناسایی نشده غیر جاری مطالبات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی - بر اساس طبقه تسهیلات اعطایی (کد حساب: ۶۷۰۰-۶۱-۳-۳) (کد حساب: ۷۰۲۰-۶۷-۵-۳)
به میزان سهم وجه التزام وصول شده از وجه التزام سررسید شده شناسایی نشده	××××	بس: وجه التزام تحقق یافته تسهیلات اعطایی دولتی/ غیردولتی به ریال (کد حساب: ۷۷۲۰-۱۰-۷-۳) (کد حساب: ۷۷۴۰-۱۰-۷-۳)

پ) ثبت حسابداری شناسایی جریمه عدم اجرای مفاد قرارداد:

۷-۴- در صورت عدم اجرای مفاد قرارداد توسط مشتری، ثبت حسابداری زیر به منظور شناسایی جریمه عدم

اجرای مفاد قرارداد در دفاتر اعمال می‌گردد:

بده: سایر حسابها و اسناد دریافتی به ریال - جرایم تخلف از
مفاد قرارداد
(کد حساب: ۳-۱-۴۹-۲۷۳۰)

بسی: وجه التزام تحقق یافته تسهیلات اعطایی
دولتی/غیردولتی به ریال - جرایم تخلف از مفاد قرارداد
(کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۷۲۰) (کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۷۴۰)

۸- ثبت‌های حسابداری مربوط به واگذاری موضوع مشارکت و سایر دارایی‌های آن و تسویه مشارکت مدنی:

۸-۱- فروش نقدی موضوع مشارکت:

واریز وجوه حاصل از واگذاری بخشی یا کل موضوع مشارکت توسط شریک، به شرح زیر ثبت می‌گردد:

بده: صندوق به ریال / حساب سپرده شریک
(کد حساب: ۳-۱-۱۰-۰۰۱۰)
بسی: مشترک مشارکت مدنی به ریال
(کد حساب: ۳-۵-۳۴-۵۵۳۰)

۸-۲- تسویه مشارکت

پس از خاتمه موضوع شرکت و یا انقضای مدت آن و تعیین تکلیف دارایی‌ها و موجودی‌های شرکت و همچنین ثبت

آن‌ها در حساب‌های ذریع، شرکت مدنی خاتمه یافته و حساب‌های مربوط به شرح ذیل تسویه خواهد شد:

۸-۲-۱- تسویه نقدی مشارکت:

۸-۲-۱-۱- مشارکت مدنی منتج به سود گردد:

برگشت اصل سهم‌الشرکه موسسه اعتباری و شریک:

بده: مشترک مشارکت مدنی به ریال
(کد حساب: ۳-۵-۳۴-۵۵۳۰)
بسی: تسهیلات اعطایی مشارکت مدنی دولتی / غیردولتی به
ریال
(کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۲۳۰) (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۱۹۳۰)
بسی: صندوق به ریال / حساب سپرده شریک
(کد حساب: ۳-۱-۱۰-۰۰۱۰)

به میزان تمام اصل سهم‌الشرکه موسسه اعتباری
و شریک
به میزان اصل سهم‌الشرکه موسسه اعتباری
به میزان اصل سهم‌الشرکه شریک

تقسیم سود دوران مشارکت:

الف) در صورتی که سود حاصل از مشارکت بیشتر از/برابر با سود ابرازی باشد، تقسیم سود به شرح زیر در

حسابها ثبت می گردد:

حالت اول: در صورت عدم شناسایی سود در دوران مشارکت:

به میزان مانده موجود یا کل سود	xxxx	بد: مشترک مشارکت مدنی به ریال (کد حساب: ۳-۵-۳۴-۵۵۳۰)
به میزان سهم سود مؤسسه اعتباری از سود دوران مشارکت	xxxx	بس: سود تحقق یافته تسهیلات اعطایی دولتی/غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۶۰۰) (کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۶۲۰)
به میزان سهم سود شریک از سود دوران مشارکت	xxxx	بس: صندوق به ریال / حساب سپرده شریک (کد حساب: ۳-۱-۱۰-۰۰۱۰)

حالت دوم: در صورت شناسایی سود در دوران مشارکت:

به میزان مانده موجود یا کل سود	xxxx	بد: مشترک مشارکت مدنی به ریال (کد حساب: ۳-۵-۳۴-۵۵۳۰)
به میزان سهم سود مؤسسه اعتباری از سود دوران مشارکت پس از کسر سود شناسایی شده در سنوات قبل	xxxx	بس: سود تحقق یافته تسهیلات اعطایی دولتی/غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۶۰۰) (کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۶۲۰)
به میزان سود شناسایی شده سهم مؤسسه اعتباری در سنوات قبل	xxxx	بس: سود دریافتی جاری تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۴۴۰) (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۲۱۷۰)
به میزان سهم سود شریک از سود دوران مشارکت	xxxx	بس: صندوق به ریال / حساب سپرده شریک (کد حساب: ۳-۱-۱۰-۰۰۱۰)

ب) در صورتی که سود حاصل از مشارکت کمتر از سهم سود مؤسسه اعتباری از سود ابرازی باشد، سود دوران

مشارکت به شرح زیر در حسابها ثبت می گردد:

حالت اول: در صورت عدم شناسایی سود در دوران مشارکت:

۱) سهم مؤسسه اعتباری از سود ابرازی موضوع مشارکت به شرح زیر در دفاتر اعمال می شود:

به میزان سهم مؤسسه اعتباری از سود ابرازی موضوع مشارکت	xxxx	بد: سود دریافتی جاری تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۴۴۰) (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۲۱۷۰)
به میزان سهم مؤسسه اعتباری از سود ابرازی موضوع مشارکت	xxxx	بس: سود تحقق یافته تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۶۰۰) (کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۶۲۰)

۲) در زمان وصول کسری سود متعلقه، ثبت حسابداری زیر در دفاتر اعمال می‌شود:

به میزان کسری سهم مؤسسه اعتباری از سود ابرازی موضوع مشارکت	xxxx	بده: صندوق به ریال / حساب سپرده شریک (کد حساب: ۳-۱-۱۰-۰۰۱۰)
به میزان کسری سهم مؤسسه اعتباری از سود ابرازی موضوع مشارکت	xxxx	بس: مشترک مشارکت مدنی به ریال (کد حساب: ۳-۵-۳۴-۵۵۳۰)

۳) تسویه تسهیلات مشارکت مدنی به شرح زیر در دفاتر اعمال می‌شود:

به میزان اصل سهم‌الشرکه مؤسسه اعتباری و سهم سود مؤسسه اعتباری از سود ابرازی موضوع مشارکت	xxxx	بده: مشترک مشارکت مدنی به ریال (کد حساب: ۳-۵-۳۴-۵۵۳۰)
به میزان اصل سهم‌الشرکه مؤسسه اعتباری	xxxx	بس: تسهیلات اعطایی مشارکت مدنی دولتی / غیردولتی به ریال (کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۲۳۰) (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۱۹۳۰)
به میزان سهم سود مؤسسه اعتباری از سود ابرازی موضوع مشارکت	xxxx	بس: سود دریافتنی جاری تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۴۴۰) (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۲۱۷۰)

حالت دوم: در صورت شناسایی سود در دوران مشارکت:

ثبت وصول کسری سود متعلقه (ثبت شماره (۲) فوق) و همچنین تسویه مشارکت (ثبت شماره (۳) فوق) همانند ثبت‌های بالا بوده، لیکن، شناسایی مابه‌التفاوت سود ابرازی موضوع مشارکت با سودهای شناسایی شده در مقاطع گزارشگری مالی گذشته به شرح زیر ثبت می‌گردد:

به میزان سهم سود باقی مانده شناسایی نشده مؤسسه اعتباری از سود ابرازی موضوع مشارکت	xxxx	بده: سود دریافتنی جاری تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۴۴۰) (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۲۱۷۰)
به میزان سهم سود باقی مانده شناسایی نشده مؤسسه اعتباری از سود ابرازی موضوع مشارکت	xxxx	بس: سود تحقق یافته تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۶۰۰) (کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۶۲۰)

۸-۲-۱-۲) مشارکت مدنی منتج به زیان گردد:

باتوجه به این که به موجب قرارداد مشارکت مدنی، برگشت اصل سرمایه مؤسسه اعتباری و سود ابرازی توسط شریک تضمین شده است؛ در صورتی که حساب مشترک مشارکت مدنی مانده بستانکار نداشته باشد یا مانده بستانکار حساب مشترک مشارکت مدنی برابر یا کمتر از اصل سهم‌الشرکه مؤسسه اعتباری باشد، حسب مورد وصول مبلغ کسری اصل سهم‌الشرکه مؤسسه اعتباری، سهم مؤسسه اعتباری از سود ابرازی و تسویه تسهیلات مشارکت مدنی به شرح زیر در حساب‌ها ثبت می‌گردد:

حالت اول: در صورت عدم شناسایی سود در دوران مشارکت:

(۱) سهم مؤسسه اعتباری از سود ابرازی موضوع مشارکت به شرح زیر در دفاتر اعمال می‌شود:

به میزان سهم مؤسسه اعتباری از سود ابرازی موضوع مشارکت	بده: سود دریافتنی جاری تسهیلات اعطایی دولتی / ××××	}
	غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۴۴۰) (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۲۱۷۰)	
به میزان سهم مؤسسه اعتباری از سود ابرازی موضوع مشارکت	بس: سود تحقق یافته تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۶۰۰) (کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۶۲۰)	}

(۲) در زمان وصول اصل تسهیلات مشارکت مدنی و سود متعلقه، ثبت حسابداری زیر در دفاتر اعمال می‌شود:

به میزان کسری اصل سهم شرکت مؤسسه اعتباری و سهم مؤسسه اعتباری از سود ابرازی موضوع مشارکت	بده: صندوق به ریال / حساب سپرده شریک (کد حساب: ۳-۱-۱۰-۰۰۱۰)	}
به میزان کسری اصل سهم شرکت مؤسسه اعتباری و سهم مؤسسه اعتباری از سود ابرازی موضوع مشارکت	بس: مشترک مشارکت مدنی به ریال (کد حساب: ۳-۵-۳۴-۵۵۳۰)	

(۳) تسویه تسهیلات مشارکت مدنی به شرح زیر در دفاتر اعمال می‌شود:

به میزان اصل سهم شرکت مؤسسه اعتباری و سهم سود مؤسسه اعتباری از سود ابرازی موضوع مشارکت	بده: مشترک مشارکت مدنی به ریال (کد حساب: ۳-۵-۳۴-۵۵۳۰)	}
به میزان اصل سهم شرکت مؤسسه اعتباری	بس: تسهیلات اعطایی مشارکت مدنی دولتی / غیردولتی به ریال (کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۲۳۰) (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۱۹۳۰)	
به میزان سهم سود مؤسسه اعتباری از سود ابرازی موضوع مشارکت	بس: سود دریافتنی جاری تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۴۴۰) (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۲۱۷۰)	}

حالت دوم: در صورت شناسایی سود در دوران مشارکت:

ثبت وصول کسری سود متعلقه (ثبت شماره (۲) فوق) و همچنین تسویه مشارکت (ثبت شماره (۳) فوق) همانند

ثبت‌های بالا بوده، لیکن، شناسایی مابه‌التفاوت سود ابرازی موضوع مشارکت با سودهای شناسایی شده در مقاطع

گزارشگری مالی گذشته به شرح زیر ثبت می‌گردد:

به میزان سهم سود باقی مانده شناسایی نشده موسسه اعتباری از سود ابرازی موضوع مشارکت	بده: سود دریافتی جاری تسهیلات اعطایی دولتی / ××××
	غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی
	(کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۴۴۰) (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۲۱۷۰)
به میزان سهم سود باقی مانده شناسایی نشده موسسه اعتباری از سود ابرازی موضوع مشارکت	بس: سود تحقق یافته تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ××××
	ریال - تسهیلات مشارکت مدنی
	(کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۶۰۰) (کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۶۲۰)

۸-۲-۲- ثبت های حسابداری فروش نسبه موضوع مشارکت و تسویه مشارکت مدنی:

چنانچه در خاتمه قرارداد مشارکت مدنی، سهم الشرکه موسسه اعتباری از موضوع مشارکت در قالب قرارداد فروش اقساطی واگذار شود، در هر دو حالت شناسایی و عدم شناسایی سهم در دوران مشارکت ثبت حسابداری زیر در حسابها اعمال می گردد:

به مبلغ فروش نقدی سهم الشرکه موسسه اعتباری / اصل تسهیلات اعطایی مشارکت مدنی و سود دوران مشارکت	بده: تسهیلات اعطایی فروش اقساطی دولتی / غیردولتی به ریال ××××
	(کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۲۵۰) (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۱۹۵۰)
به مبلغ سود دوران بازپرداخت در فروش اقساطی	بده: سود دریافتی جاری تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ××××
	ریال - تسهیلات فروش اقساطی
	(کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۴۴۰) (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۲۱۷۰)
به مبلغ اصل تسهیلات اعطایی مشارکت مدنی	بس: تسهیلات اعطایی مشارکت مدنی دولتی / غیردولتی به ××××
	ریال
	(کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۲۳۰) (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۱۹۳۰)
به مبلغ سود دوران بازپرداخت در فروش اقساطی	بس: سود آتی جاری تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ××××
	ریال - تسهیلات فروش اقساطی
	(کد حساب: ۳-۵-۵۸-۶۵۰۰) (کد حساب: ۳-۵-۶۴-۶۸۰۰)
به مبلغ سهم موسسه اعتباری از سود دوران مشارکت مدنی	بس: سود دریافتی جاری تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی ××××
	به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی
	(کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۴۴۰) (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۲۱۷۰)

تبصره: در ثبت فوق، در صورت وجود وجه التزام تاخیر تادیه دین، مطابق با ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی، ثبت حسابداری زیر برای بروزرسانی و وصول وجه التزام تاخیر تادیه دین در دفاتر اعمال خواهد شد:

به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه دین متعلقه

xxxx

بد: صندوق به ریال / حساب سپرده شریک

(کد حساب: ۳-۱-۱۰-۰۰۱۰)

به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه دین شناسایی

xxxx

بس: وجه التزام دریافتی جاری مطالبات دولتی / غیردولتی

شده از قبل

به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی

(کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۴۹۰ / (کد حساب: ۳-۱-۴۳-۲۲۳۰)

به میزان هلیه تفاوت وجه التزام تأخیر تأدیه دین

xxxx

بس: وجه التزام تحقق یافته تسهیلات اعطایی

متعلقه و وجه التزام تأخیر تأدیه دین شناسایی

شده از قبل

دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی

(کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۷۲۰ / (کد حساب: ۳-۷-۱۰-۷۷۴۰)

۹- ثبت های حسابداری تغییر طبقه تسهیلات اعطایی از جاری به غیر جاری:

در سررسید قرارداد و در صورت عدم مراجعه مشتری، ثبت های حسابداری زیر به منظور تغییر طبقه تسهیلات

در دفاتر اعمال می شود:

۹-۱- ثبت های حسابداری انتقال تسهیلات از طبقه جاری به طبقه سررسید گذشته:

در خصوص تسهیلاتی که بر اساس معیار زمان یا معیار غیر زمان به طبقه سررسید گذشته انتقال می یابد، ثبت

حسابداری زیر در دفاتر اعمال می شود:

به میزان اصل تسهیلات

xxxx

بد: مطالبات سررسید گذشته تسهیلات دولتی / غیردولتی به ریال -

سررسید شده وصول نشده

تسهیلات مشارکت مدنی

(کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۶۰۰ / ۳-۱-۴۶-۲۳۰۰)

به میزان سود سررسید شده

xxxx

بد: سود دریافتی غیرجاری تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به

وصول نشده

ریال - تسهیلات مشارکت مدنی - طبقه سررسید گذشته

(کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۷۹۰ / ۳-۱-۴۶-۲۵۳۰)

به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه

xxxx

بد: وجه التزام دریافتی غیرجاری مطالبات دولتی / غیردولتی به ریال

دین متعلقه

- تسهیلات مشارکت مدنی - طبقه سررسید گذشته

(کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۸۴۰ / ۳-۱-۴۶-۲۵۹۰)

به میزان اصل تسهیلات

xxxx

بس: تسهیلات اعطایی مشارکت مدنی دولتی / غیر دولتی به ریال

سررسید شده وصول نشده

(کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۲۳۰ / ۳-۱-۴۳-۱۹۳۰)

به میزان سود سررسید شده

xxxx

بس: سود دریافتی جاری تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به

وصول نشده

ریال - تسهیلات مشارکت مدنی

(کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۴۴۰ / ۳-۱-۴۳-۲۱۷۰)

به میزان وجه التزام تأخیر تأدیه

xxxx

بس: وجه التزام دریافتی جاری مطالبات دولتی / غیردولتی به

دین متعلقه

ریال - تسهیلات مشارکت مدنی

(کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۴۹۰ / ۳-۱-۴۳-۲۲۳۰)

۹-۲- ثبت‌های حسابداری انتقال تسهیلات از طبقه جاری یا سررسید گذشته به طبقه معوق:

در خصوص تسهیلاتی که بر اساس معیار زمان یا معیار غیر زمان به طبقه معوق انتقال می‌یابد، ثبت حسابداری زیر در دفاتر اعمال می‌شود:

الف) انتقال به طبقه معوق بر اساس معیار زمان:

به میزان اصل تسهیلات سررسید شده وصول نشده	××××	بد: مطالبات معوق تسهیلات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۶۴۰ / ۳-۱-۴۶-۲۳۵۰)
به میزان سود سررسید شده وصول نشده	××××	بد: سود دریافتنی غیرجاری تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی - طبقه معوق (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۷۹۰ / ۳-۱-۴۶-۲۵۳۰)
به میزان وجه‌التزام تاخیر تادیه دین متعلقه	××××	بد: وجه‌التزام دریافتنی غیرجاری مطالبات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی - طبقه معوق (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۸۴۰ / ۳-۱-۴۶-۲۵۹۰)
به میزان اصل تسهیلات سررسید شده وصول نشده	××××	بس: مطالبات سررسید گذشته تسهیلات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۶۰۰ / ۳-۱-۴۶-۲۳۰۰)
به میزان سود سررسید شده وصول نشده	××××	بس: سود دریافتنی غیرجاری تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی - طبقه سررسید گذشته (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۷۹۰ / ۳-۱-۴۶-۲۵۳۰)
به میزان وجه‌التزام تاخیر تادیه دین متعلقه	××××	بس: وجه‌التزام دریافتنی غیرجاری مطالبات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی - طبقه سررسید گذشته (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۸۴۰ / ۳-۱-۴۶-۲۵۹۰)

ب) انتقال به طبقه معوق بر اساس معیار غیر زمان:

به میزان اصل تسهیلات سررسید شده وصول نشده	xxxx	بد: مطالبات معوق تسهیلات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۶۴۰ / ۳-۱-۴۶-۲۳۵۰)
به میزان سود سررسید شده وصول نشده	xxxx	بد: سود دریافتنی غیرجاری تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی - طبقه معوق (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۷۹۰ / ۳-۱-۴۶-۲۵۳۰)
به میزان وجه التزام تاخیر تادیه دین متعلقه	xxxx	بد: وجه التزام دریافتنی غیرجاری مطالبات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی - طبقه معوق (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۸۴۰ / ۳-۱-۴۶-۲۵۹۰)
به میزان اصل تسهیلات سررسید شده وصول نشده	xxxx	بی: تسهیلات اعطایی مشارکت مدنی دولتی / غیر دولتی به ریال / مطالبات سررسید گذشته تسهیلات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۲۳۰ / ۳-۱-۴۳-۱۹۳۰) / (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۶۰۰ / ۳-۱-۴۶-۲۳۰۰)
به میزان سود تسهیلات سررسید شده وصول نشده	xxxx	بی: سود دریافتنی جاری تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی / سود دریافتنی غیرجاری تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی - طبقه سررسید گذشته (کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۴۴۰ / ۳-۱-۴۳-۲۱۷۰) / (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۷۹۰ / ۳-۱-۴۶-۲۵۳۰)
به میزان وجه التزام تاخیر تادیه دین متعلقه	xxxx	بی: وجه التزام دریافتنی جاری مطالبات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی / وجه التزام دریافتنی غیرجاری مطالبات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی - طبقه سررسید گذشته (کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۴۹۰ / ۳-۱-۴۳-۲۲۳۰) / (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۸۴۰ / ۳-۱-۴۶-۲۵۹۰)

تبصره: در ثبت فوق، سود دریافتنی در صورتی موضوعیت دارد که از تبصره (۱) ذیل ماده (۸) «دستورالعمل شناسایی درآمد» استفاده شود.

۳-۹- ثبت‌های حسابداری انتقال تسهیلات از طبقه جاری یا سررسید گذشته یا معوق به طبقه مشکوک‌الوصول:

در خصوص تسهیلاتی که بر اساس معیار زمان یا معیار غیر زمان به طبقه مشکوک‌الوصول انتقال یافته باشد، ثبت حسابداری زیر در دفاتر اعمال می‌شود:

به میزان اصل تسهیلات سررسید شده وصول نشده	××××	بده: مطالبات مشکوک‌الوصول تسهیلات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۶۸۰ / ۳-۱-۴۶-۲۴۰۰)
به میزان سود سررسید شده وصول نشده تسهیلات اعطایی	××××	بده: سود دریافتنی غیرجاری تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی - طبقه مشکوک‌الوصول (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۷۹۰ / ۳-۱-۴۶-۲۵۳۰)
به میزان وجه‌التزام تاخیر تادیه دین متعلقه	××××	بده: وجه‌التزام دریافتنی غیرجاری مطالبات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی - طبقه مشکوک‌الوصول (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۸۴۰ / ۳-۱-۴۶-۲۵۹۰)
به میزان اصل سررسید شده وصول نشده	××××	بسی: مطالبات معوق تسهیلات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی / مطالبات سررسید گذشته تسهیلات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی / اعطایی مشارکت مدنی دولتی / غیردولتی به ریال (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۶۴۰ / ۱۶۴۰-۴۰-۱-۳ / ۲۳۵۰-۴۶-۱-۳) / (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۶۰۰ / ۱۶۰۰-۴۰-۱-۳) (کد حساب: ۲۳۰۰-۴۶-۱-۳) / (کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۲۳۰ / ۳-۱-۴۳-۱۹۳۰)
به میزان سود تسهیلات سررسید شده وصول نشده	××××	بسی: سود دریافتنی غیرجاری تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی - طبقه معوق یا سررسید گذشته / سود دریافتنی جاری تسهیلات اعطایی دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۷۹۰ / ۳-۱-۴۶-۲۵۳۰) / (کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۴۴۰ / ۳-۱-۴۳-۲۱۷۰)
به میزان وجه‌التزام تاخیر تادیه دین متعلقه	××××	بسی: وجه‌التزام دریافتنی غیرجاری مطالبات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی - طبقه معوق یا سررسید گذشته / وجه‌التزام دریافتنی جاری مطالبات دولتی / غیردولتی به ریال - تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۱-۴۰-۱۸۴۰ / ۳-۱-۴۶-۲۵۹۰) / (کد حساب: ۳-۱-۳۷-۱۴۹۰ / ۳-۱-۴۳-۲۲۳۰)

تبصره: در ثبت فوق، سود دریافتنی در صورتی موضوعیت دارد که از تبصره (۱) ذیل ماده (۸) دستورالعمل شناسایی درآمد استفاده نشود.

۱۰- ثبت‌های حسابداری برگشت اسناد انتظامی:

۱-۱- پس از تسویه کامل تسهیلات مربوط به قرارداد مشارکت مدنی، قرارداد مزبور به شرح زیر از حساب‌های انتظامی برگشت می‌شود:

بد: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۳-۹-۱۳-۸۶۰۰)	××××	به مبلغ یک ریال
بس: حساب‌های انتظامی - قراردادهای تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۴-۱۳-۴۳۰۰)	××××	به مبلغ یک ریال

۱-۲- پس از استرداد وثایق مأخوذه، حساب‌های انتظامی مربوط به وثایق مأخوذه به شرح ذیل از حساب‌ها برگشت می‌شود:

بد: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۳-۹-۱۳-۸۶۰۰)	××××	به ارزش تعیین شده طبق ضوابط مربوط
بس: حساب‌های انتظامی - وثایق تسهیلات مشارکت مدنی (کد حساب: ۳-۴-۱۳-۴۳۰۰)	××××	به ارزش تعیین شده طبق ضوابط مربوط

۱-۳- تعداد برگ‌های اوراق بهادار و قطعه‌های اشیاء قیمتی به ازای هر برگ و یا قطعه، یک ریال به شرح ذیل از حساب‌ها برگشت می‌شود:

بد: طرف حساب‌های انتظامی (کد حساب: ۳-۹-۱۳-۸۶۰۰)	××××	به ازای هر برگ و یا قطعه یک ریال
بس: حساب‌های انتظامی - برگ‌های اوراق بهادار و اشیاء قیمتی (کد حساب: ۳-۴-۱۳-۴۳۰۰)	××××	به ازای هر برگ و یا قطعه یک ریال

«دستورالعمل حسابداری قرارداد مشارکت مدنی (ریالی)» در بیست و پنجمین جلسه مورخ ۱۴۰۴/۶/۲۹ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در (۱۰) ماده و (۸) تبصره به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم‌الاجرا می‌باشد.